

JRZ Pedagoški inštitut

Gerbičeva 62

1000 Ljubljana

**NAČRT/STRATEGIJA ZNANSTVENORAZISKOVALNEGA IN
RAZVOJNEGA DELA**

PEDAGOŠKEGA INŠTITUTA

2022–2027

September 2022

1. Vizija in poslanstvo JRZ Pedagoški inštitut

Pedagoški inštitut je osrednja nacionalna ustanova za raziskovanje vzgoje in izobraževanja. Izvaja temeljne in aplikativne raziskave ter evalvacijske in razvojne študije na vseh področjih vzgoje in izobraževanja. Poslanstvo Pedagoškega inštituta je razvoj edukacijskih znanosti in ustreznih znanstvenih metodologij, pri čemer spodbujamo interdisciplinarno, transdisciplinarno in multidisciplinarno povezovanje ter sodelovanje z drugimi znanstvenimi ustanovami v Sloveniji in tujini. Z diseminacijo znanstvenih izsledkov prispevamo k razvoju pedagoške teorije in prakse.

Pedagoški inštitut bo kot samostojni in avtonomni javni raziskovalni zavod skrbel za svoj položaj in prepoznavnost v Sloveniji in mednarodnem prostoru. Z razvejanimi medinstitucionalnimi in mednarodnimi povezavami si bo prizadeval za krepitev ugleda znanstvenoraziskovalnega dela, na podlagi katerega bo iskal odgovore na vprašanja javnosti in stroke o vzgoji in izobraževanju v naši državi ter primerjalno v mednarodnem prostoru.

Vizija Pedagoškega inštituta je prispevati k večji kakovosti javnega vzgojno-izobraževalnega sistema v Sloveniji po celotni vertikali, na podlagi teoretsko utemeljenih in empirično podprtih izsledkov interdisciplinarnih raziskav. Usmerjamo se na področje zagotavljanja varnega, spodbudnega in vključujočega učnega okolja, v katerem prevladujejo spoštljivi medsebojni odnosi, ki spodbujajo optimalen psihosocialni razvoj vseh otrok in mladostnikov oz. mladostnic ter zagotavljajo pridobivanje kakovostnega znanja.

V okviru znanstvenega in strokovnega delovanja bomo krepili demokratizacijo pedagoškega procesa in profesionalni razvoj učiteljev oziroma učiteljic; kot aktivni in kritični opazovalci aktualnih družbenih sprememb bomo še naprej prispevali h kritični, znanstveno podprti in produktivni tematizaciji vprašanj s področja vzgoje in izobraževanja ter znanosti in pridobivanja vednosti nasploh. Znanstveni izsledki o kakovostnem izobraževanju bodo vključevali tudi mednarodno perspektivo in omogočili ustrezno podlago za krepitev učinkovitosti izobraževanja v Sloveniji. Ta dva cilja bomo dosegli s sočasnim prizadevanjem za oblikovanje izobraževalnih politik in zagotavljanjem finančne stabilnosti delovanja Pedagoškega inštituta.

Delovanje Pedagoškega inštituta temelji na vrednotah, ki so usklajene z »Evropskim kodeksom ravnanja za ohranjanje raziskovalne poštenosti« in »Smernicami za delo z otroki in mladostniki«, ki jih raziskovalci in raziskovalke uresničujemo tako pri raziskovanju kot tudi pri družbenem delovanju:

- znanstvena poštenost (znanstvena integriteta),
- kritičnost in samorefleksija,
- družbena odgovornost pri izvajanju raziskav,

- poklicna vljudnost in korektnost pri delu z ljudmi,
- družbena angažiranost (odzivnost na aktualne družbene probleme),
- sodelovanje (interdisciplinarno, transdisciplinarno, multidisciplinarno; medinstitucionalno; regijsko, mednarodno itn.),
- uveljavljanje demokratičnih vrednot v vzgoji in izobraževanju:
  - enake možnosti in socialna pravičnost (posebej za ranljive družbene skupine),
  - enakost spolov,
  - spoštovanje različnosti in otrokovih pravic,
- krepitev pomena znanja/vednosti, kakovostnega izobraževanja in znanosti v družbi,
- vključevanje v sooblikovanje znanstvene politike v Sloveniji,
- javno šolstvo (zagovor izobraževanja kot človekove pravice in kot javnega dobrega).

Hkrati pa se zavedamo specifične problematike dela na znanstvenem področju in si prizadevamo vzpostaviti sistem raziskovalne solidarnosti, ki vsem zaposlenim omogoča kontinuiran karierni razvoj in zadeva tako finančno (skrb za zagotavljanje raziskovalnih sredstev) kot tudi neposredno raziskovalno plat (vzajemno povezovanje pri projektnih prijavih in projektnem delu ter pri krepitevi raziskovalne interdisciplinarnosti).

2. Kratek opis JRZ Pedagoški inštitut

JRZ Pedagoški inštitut je osrednja slovenska ustanova za raziskovanje področja vzgoje in izobraževanja. Ustanovljen je bil kot javni raziskovalni zavod, z glavno dejavnostjo izvajanja znanstvenoraziskovalnega dela na področju edukacijskih znanosti. To dejavnost izvaja v skladu s 3. členom Sklepa o ustanovitvi javnega raziskovalnega zavoda Pedagoški inštitut (Uradni list RS, št. 26/95, 65/99, 33/02, 57/02, 115/02, 11/06 in 47/11, 61/16 in 114/2022).

JRZ Pedagoški inštitut sestavljajo naslednji organi:

- Upravni odbor,
- Direktor,
- Znanstveni svet,
- Uprava oz. skupne službe (računovodstvo, administrativno-tehnična služba, knjižnica in informacijsko-dokumentacijska služba ter tajništvo).

Raziskovalci in raziskovalke so vključeni v osem raziskovalnih centrov:

- Center za družboslovne in antropološke raziskave v vzgoji in izobraževanju (CDAR),
- Center za filozofijo vzgoje (CFV),
- Center za diskurzivne študije v vzgoji in izobraževanju (CDŠ),
- Center za preučevanje kognicije in učenja (CKU),
- Center za evalvacijske študije (CEŠ),
- Center za uporabno epistemologijo (CUE),
- Center za kakovost v vzgoji in izobraževanju Korak za korakom (KZK),

- Infrastrukturni center (IC).

3. Osnovni podatki o raziskovalni dejavnosti JRZ Pedagoški inštitut v "izhodiščnem" letu 2021

Število raziskovalnih programov

V letu 2021 je Pedagoški inštitut (PI) izvajal 2 raziskovalna programa: v enem je PI matična raziskovalna organizacija (RO), v drugem pa partnerska RO (matična RO je Filozofska fakulteta Univerze v Ljubljani).

Poleg raziskovalnih programov Pedagoški inštitut izvaja tudi Infrastrukturni program ter številne nacionalne in mednarodne raziskovalne in razvojne projekte.

Število raziskovalnih projektov

V letu 2021 je JRZ Pedagoški inštitut izvajal 43 projektov, pri 13-ih projektih kot nosilec, pri 30-ih kot partnerska organizacija. Med navedenimi projekti je bilo 5 nacionalnih, v sofinanciranju ARRS: 4 temeljni raziskovalni projekti in 1 projekt Ciljnega raziskovalnega programa. Izvajali smo 7 projektov, sofinanciranih iz ESS: 5 na področju inovativnih učnih okolij, 1 na področju profesionalnega razvoja strokovnih delavcev oz. delavk v VIZ, 1 na področju evalvacije izobraževalnega sistema.

Poleg tega smo izvajali še 14 nacionalnih projektov, pogodbeno sofinanciranih kot strokovno-razvojne naloge. Izvajali smo tudi 17 mednarodnih projektov: 13 projektov v programu Erasmus+ in 4 v okviru mednarodnih strokovnih mrež.

4. Osnovni kadrovski podatki

- **Število zaposlenih na dan 31. 12. 2021:**

Na dan 31. 12. 2021 je bilo na JRZ Pedagoški inštitut skupno število zaposlenih 42 (podatek vključuje tudi dopolnilno zaposlene raziskovalce in raziskovalke).

- **Število raziskovalcev in raziskovalk glede na spol, na dan 31. 12. 2021:**

Raziskovalno osebje*	zaposleni na dan 31. 12. 2021
Moški	7
Ženske	29
Skupaj	36

Opomba: podatki vključujejo tudi dopolnilno zaposlene raziskovalke in raziskovalce. Direktor inštituta je umeščen kot del strokovnega osebja.

- **Število raziskovalcev in raziskovalk JRZ Pedagoški inštitut, vključenih v pedagoški proces v letu 2021:**

Zaposleni raziskovalke in raziskovalci Pedagoškega inštituta že zaradi vsebine raziskovalnega dela vrsto let intenzivno sodelujejo v različnih oblikah pedagoškega procesa vzgojno-izobraževalnega sistema v Sloveniji. Neposredno pa je leta 2021 v visokošolskem pedagoškem procesu sodelovalo 14 raziskovalk in raziskovalcev.

- **Število odličnih tujih uveljavljenih znanstvenikov, gostujočih na JRZ Pedagoški inštitut v letu 2021**

V letu 2021 zaradi epidemije Covida-19 JRZ Pedagoški inštitut ni gostil tujih uveljavljenih znanstvenikov oziroma znanstvenic.

- **Število mladih raziskovalcev in raziskovalk**

V letu 2021 (na dan 31. 12. 2021) sta bili na Pedagoškem inštitutu zaposleni dve mladi raziskovalki, in sicer v PS Edukacijske raziskave.

5. Poročilo o doseženih ciljih in rezultatih JRZ Pedagoški inštitut za leto 2021

V letu 2021 so bili cilji 100 % realizirani glede na načrte v preteklih letih.

Tabela 1: Preglednica raziskovalne dejavnosti Pedagoškega inštituta za leto 2021

Raziskovalna dejavnost JRZ PI	Leto 2021
Število raziskovalnih programov	2
Infrastrukturni program	1
Število tekočih projektov (vseh, ki smo jih izvajali)	43
Število mednarodnih raziskav znanja (OECD, IEA)	2+4
Število mednarodnih projektov (Erasmus+, ESS idr.)	13+7
Število novo pridobljenih projektov	10

Število zaključenih projektov (v posameznem letu)	9
Število oddanih prijav za projekte	18

Vir: Letno poročilo javnega raziskovalnega zavoda Pedagoški inštitut 2021

Tabela 2: Preglednica bibliografskih enot znanstvenoraziskovalnih dosežkov JRZ Pedagoški inštitut za leto 2021

Bibliografske enote (sumarno)	Dosežki za leto 2021
Znanstvena dela	56
Strokovna dela	234
Sekundarno avtorstvo	67

Vir: SICRIS in *Letno poročilo javnega raziskovalnega zavoda Pedagoški inštitut za leto 2021*

6. Dolgoročni, strateški in razvojni cilji JRZ Pedagoški inštitut

Temeljni dolgoročni in strateški cilji javnega raziskovalnega zavoda Pedagoški inštitut so produkcija objektivnih, zanesljivih in veljavnih spoznanj na različnih področjih vzgoje in izobraževanja, kot so na primer predšolska vzgoja in izobraževanje, osnovnošolsko izobraževanje, srednješolsko izobraževanje, visokošolsko izobraževanje, poklicno izobraževanje, izobraževanje otrok s posebnimi potrebami ter ranljivih in marginaliziranih skupin otrok, delovanje svetovalne službe, izobraževanje učiteljev in učiteljic itn.

V naslednjem šestletnem obdobju so načrtovane raziskave v razponu od temeljnih, interdisciplinarno povezanih družboslovnih in humanističnih raziskav do aplikativnih in empiričnih raziskav ter evalvacijskih študij.

Znanstvenoraziskovalno delo bo usmerjeno na specifična tematska področja, ki jih bomo raziskovali interdisciplinarno, multidisciplinarno in transdisciplinarno, s prispevki različnih ved, kot so: sociologija izobraževanja in znanja, komparativna edukacija, filozofija vzgoje, pedagoška antropologija, razvojna, pedagoška in socialna psihologija, pedagogika, jezikoslovje, feministična teorija, epistemologija, diskurzivne študije, retorika in argumentacija, kritična teorija družbe idr.

Tematski sklopi raziskovanja:

- kritična analiza vloge in položaja znanja in izobraževanja v družbi;
- spremljanje in evalvacija učinkovitosti in kakovosti slovenskega izobraževalnega sistema v mednarodni perspektivi;
- razvijanje in raziskovanje kakovosti predšolske vzgoje in izobraževanja;
- razvoj in utrjevanje raziskovalnih področij feministične teorije in študij spolov v edukaciji;
- sistematično raziskovanje in razvoj strategij socialnega vključevanja otrok in mladostnikov v izobraževalni sistem, zlasti kulturno in socialno ranljivih skupin;
- spodbujanje opolnomočenja mladih za aktivno državljanstvo;
- razvijanje socialnih in čustvenih ter motivacijskih dejavnikov učenja in poučevanja;
- razvoj področja filozofije vzgoje;
- razvoj področja filozofije za otroke;
- raziskovanje več-/raznojezičnosti v vzgoji in izobraževanju;
- raziskovanje vloge retorike in argumentacije v vzgojno-izobraževalni praksi;
- spremljanje razvoja, evalvacija in raziskovanje visokega šolstva.

Kot pomembno strateško usmeritev inštituta v prihodnosti ob obstoječih tematskih sklopih načrtujemo tudi tri nove tematske sklope:

1. humanistično in družboslovno tematiziranje digitalizacije v VIZ;
2. analiza izobraževalnih politik;
3. trajnostni razvoj v VIZ.

Tematike, ki jih bodo pokrivali novi sklopi, so bile sicer do sedaj že intenzivno obravnavane, niso pa bile v primarnem fokusu kot samostojna področja raziskovanja na Pedagoškem inštitutu. Nove razmere, ki jih zaznamujejo zlasti globalni trendi raziskovanja VIZ in tudi pandemična situacija ter posledično spremembe v VIZ, pa nedvomno zahtevajo sistematičen in celovit odziv znanstvene stroke. Na Pedagoškem inštitutu smo doslej ta tri relevantna in aktualna področja obravnavali zlasti v kontekstu drugih raziskovalnih tematik, v prihodnje pa je prav zaradi spremenjenih razmer v raziskovanju in družbenih izzivih, kot je denimo intenzivna digitalizacija družbe in s tem tudi VIZ, smiselno in tudi nujno, da jim namenimo več pozornosti in jih obravnavamo bolj sistematično. Na ta način bodo okrepljene tudi dodatne možnosti za nova sodelovanja v Sloveniji in v tujini.

Humanistično in družboslovno tematiziranje digitalizacije v VIZ

Z vstopom (digitalne) tehnologije v šolske institucije v 20. stol. oziroma 21. stol se je pojavila potreba po celostni preučitvi njenega vpliva na temeljno zasnovo šole. Potrebna so nova izhodišča za refleksijo edukacijskih ved s pomočjo družboslovnih in humanističnih disciplin (tudi digitalne humanistike), še posebej z ozirom na temeljna vprašanja, ki omogočajo celovitejšo obravnavo spreminjanja edukacijskega področja z vidika zgodovine idej, paradigmatških obratov in antropoloških predpostavk. Želimo prispevati k razvoju povezovanja med vedami in disciplinami ter tako kvalitetnejše pristopiti k obravnavi in razumevanju kompleksnejših fenomenov sodobne družbe, kamor sodita tako vzgoja in izobraževanje kot digitalni in tehnološki razvoj. S tem bo oblikovana podlaga za nadaljnji znanstveni premislek in analize različnih pojavnosti tehnologije v šolah, vpliva tehnologije v izobraževanju, na formiranje človeka kot subjekta in pojmovanje človeškosti.

Naš pristop vključuje več ravni v preseku družboslovnih in humanističnih ved. V obdobju 2022–2027 bomo raziskovali v okviru naslednjih sklopov:

- kako sodobne digitalne tehnologije vstopajo na področje vzgoje in izobraževanja in na kakšen način je utemeljena njihova vloga glede na namene VIZ ter kako determinirajo in potencialno preoblikujejo ključna pedagoška razmerja in didaktične postopke;
- kako se vstop digitalnih tehnologij v VIZ povezuje z različnimi diskurzi o digitalni tehnologiji v vzgoji in izobraževanju;
- kako elaborirati koncepte in kategorialni aparat za krepitev humanistično-družboslovne ravni raziskovanja tematik tehnologije v VIZ in širših vprašanj, ki jih zastavlja razmerje med tehnologijo in človekom.

Analiza izobraževalnih politik

Analiza izobraževalnih politik predstavlja pomemben in aktualen znanstveni teoretsko-metodološki okvir za poglobljeno razumevanje in kritično presojo oblikovanja in izvajanja izobraževalnih politik. Osrednja se na kritično analizo epistemoloških in ideoloških podlag izbranih izobraževalnih politik, ki utemeljujejo njihove cilje, upravljavske strukture in javnopolitične instrumente za njihovo doseganje. Poleg neodvisne kritične evalvacije izobraževalnih politik pa (lahko) vključuje tudi priporočila za njihovo uspešnejšo in učinkovitejšo implementacijo.

V obdobju 2022–2027 analizi izobraževalnih politik namenjamo sistematično in poglobljeno raziskovalno pozornost v okviru naslednjih štirih sklopov:

- razvoj teorij in metodoloških pristopov analize izobraževalnih politik;
- vpogled v zgodovinske okoliščine razvoja nacionalnih izobraževalnih politik;

- analiza odnosov moči pri oblikovanju izobraževalnih politik s posebnim poudarkom na analizi vloge znanosti (odnos znanost-politika, na podatkih temelječe oblikovanje politik in praks);
- analiza evropeizacije, globalizacije in internacionalizacije nacionalnih izobraževalnih politik (vključno z analizo uporabe podatkov mednarodnih raziskav znanja pri oblikovanju nacionalnih izobraževalnih politik).

Trajnostni razvoj v VIZ

Agenda za trajnostni razvoj do leta 2030 (2015) trajnostni razvoj v izobraževanju opredeljuje kot pomemben in ključen element pri globalnih prizadevanjih za zaustavitev podnebnih sprememb in usmerjanju človeštva v smer trajnostnega razvoja (Cilj 4. Vsem enakopravno zagotoviti kakovostno izobrazbo ter spodbujati možnosti vseživljenjskega učenja za vsakogar). Trajnostni razvoj v izobraževanju je predvsem oblika transformativnega učenja, ki lahko vodi v pomembne spremembe, saj podpira posameznike oz. posameznice, da bolje razumejo okoljske in družbene vplive svojih vsakodnevnih izbir življenjskega sloga, jih kritično vrednotijo in iščejo trajnostne rešitve.

V obdobju 2022–2027 je raziskovalna pozornost usmerjena na:

- spremljavo trajnostnega razvoja v izobraževanju v Sloveniji (z vidika treh dimenzij – družbene, okoljske in ekonomske);
- razvoj konceptualnih in metodoloških pristopov raziskovanja dinamičnih odnosov med izobraževanjem, učenjem in okoljsko trajnostjo ter razvoj konceptualnih pristopov pri raziskovanju prepleta dimenzij trajnostnega razvoja;
- krepitev empiričnih raziskav s področja trajnostnega razvoja v izobraževanju – analiza podatkov iz mednarodnih raziskav znanja (pristopi šol do trajnostnega razvoja, kompetence učiteljev za poučevanje trajnostnega razvoja, odnos učencev do trajnostnega razvoja itd.), analiza kurikulumov oz. učnih načrtov itd.

Prav tako pomembno področje delovanja Pedagoškega inštituta v prihodnjem obdobju bo izvajanje evalvacijske dejavnosti. Kritična dodana vrednost Pedagoškega inštituta pri delovanju sistema vzgoje in izobraževanja v Sloveniji je neodvisna refleksija procesov in rezultatov na vseh ravneh sistema, od predšolske do terciarne ravni, z raziskavami pa vstopa tudi na področje profesionalnega razvoja delavcev in delavk v vzgoji in izobraževanju. Prav zato je izredno pomemben status inštituta kot neodvisne javne raziskovalne organizacije, katere znanstvenoraziskovalni rezultati predstavljajo neodvisno evalvacijo segmentov sistema, z mednarodnim povezovanjem inštituta pa so zagotovljeni mednarodni standardi evalvacijskih postopkov in v primeru mednarodnih raziskav tudi mednarodna primerljivost rezultatov.

Med dolgoročne cilje Pedagoškega inštituta spada izvajanje več vrst evalvacij, in sicer:

- formativne evalvacije programov in dejavnosti,
- procesne evalvacije programov in dejavnosti,
- evalvacije učinkov programov in dejavnosti,
- evalvacije rezultatov.

Ker se je Pedagoški inštitut v zadnjih desetletjih uveljavil kot ustanova za sooblikovanje in izvajanje mednarodnih evalvacijskih raziskav, bo to njegov dolgoročni in strateški cilj tudi v prihodnje. Na nacionalni ravni bo koordiniral raziskave, kot so:

1. PISA – Mednarodna raziskava matematičnih, naravoslovnih in bralnih kompetenc 15-letnikov,
2. TALIS – Mednarodna raziskava poučevanja in učenja,
3. TIMSS – Mednarodna raziskava trendov v znanju matematike in naravoslovja,
4. PIRLS – Mednarodna raziskava bralne pismenosti,
5. ICCS – Mednarodna raziskava državljanske vzgoje in izobraževanja,
6. ICILS – Mednarodna raziskava računalniške in informacijske pismenosti.

Mednarodne raziskave potekajo po dolgoročno zasnovanih programih Mednarodnega združenja za raziskovanje učinkov izobraževanja (v nadaljevanju IEA), Organizacije za ekonomsko sodelovanje in razvoj (v nadaljevanju OECD). Na podlagi mednarodnih raziskav pridobiva slovenski vzgojno-izobraževalni sistem dragocene primerjalne ugotovitve o delovanju vzgojno-izobraževalnega sistema, iz katerih črpa podatke za oblikovanje odločitev in strategij nadaljnjega razvoja. Podatke teh raziskav lahko uporabimo kot izhodišče za nadaljnje nacionalne evalvacije kakovosti in učinkovitosti vzgojno-izobraževalnih procesov ter ugotavljanje problemov in dilem v pedagoški praksi. Ključne znanstveno-raziskovalne naloge in (mednarodne) raziskave na navedenih področjih Pedagoški inštitut opravlja v soglasju in kot naloge, dodeljene s strani ministrstva, pristojnega za izobraževanje. Pri tem je treba poudariti, da pomembna strateška usmeritev Pedagoškega inštituta ni le izvajanje omenjenih raziskav, temveč tudi njihovo sooblikovanje. Prav zato na Pedagoškem inštitutu delujejo nacionalni koordinacijski centri za omenjene raziskave, ki imajo dejavno vlogo pri konceptualizaciji mednarodnih raziskav.

Na podlagi ugotovitev iz domačih in mednarodnih raziskav je cilj Pedagoškega inštituta še naprej prenos svojih spoznanj v pedagoško prakso v obliki različnih diseminacijskih dejavnosti. Pri tem so pomembni:

- sodelovanje raziskovalcev in raziskovalk Pedagoškega inštituta v pedagoških dejavnostih različnih fakultet in strokovnih šol;
- izvajanje seminarjev, tematskih konferenc in delavnic za vzgojiteljice in vzgojitelje ter ravnateljice in ravnateljce, pa tudi strokovne delavce in delavke nasploh v osnovnih in srednjih šolah;

- zagotavljanje kontinuiranega usposabljanja strokovnih delavcev in delavk vrtcev, osnovnih in srednjih šol za izboljšanje kakovosti dela, posodabljanje vzgojno-izobraževalnega procesa in profesionalni razvoj praktikov in praktičark.

Raziskovalci in raziskovalke Pedagoškega inštituta poleg tega aktivno sodelujejo na domačih in mednarodnih konferencah in posvetih ter v strokovnih in delovnih telesih tujih mednarodnih organizacij, tako s področja vzgoje in izobraževanja (npr. IEA, OECD, Evropska unija/Evropska komisija, EERA – European Educational Research Association) kot tudi s širšega področja humanistike in družboslovja (npr. RSE – Rhetoric Society of Europe, ECREA – European Communication Research and Education Association).

Raziskovalci in raziskovalke Pedagoškega inštituta sodelujejo tudi v strokovnih in delovnih telesih ministrstva, pristojnega za znanost in izobraževanje, ter podpornih strokovnih institucij za področje vzgoje in izobraževanja. To je še eden od pomembnih prispevkov Pedagoškega inštituta k razvoju slovenskega vzgojno-izobraževalnega sistema na področju praks in politik in njegova dolgoročna usmeritev.

Med temeljne dolgoročne cilje Pedagoškega inštituta sodijo tudi nadaljevanje in nadgradnja:

- izvajanja raziskovalnega programa »Edukacijske raziskave«, ki je matični program Pedagoškega inštituta, in s sodelovanjem v raziskovalnem programu »Uporabna razvojna psihologija«, ki matično poteka na Filozofski fakulteti Univerze v Ljubljani;
- izvajanja mednarodnih evalvacijskih raziskav na področju zbiranja in analize podatkov o t. i. učinkovitosti segmentov vzgojno-izobraževalnega sistema in spremljave mednarodno primerljivih kazalnikov kakovosti izobraževanja, vključujoč izvajanje infrastrukturnega programa »Zbiranje, vodenje in arhiviranje podatkov v sistemu vzgoje in izobraževanja«;
- usposabljanja mladih raziskovalcev in raziskovalk, mentorsko vodenje in usmerjanje njihovega izobraževanja in oblikovanja ter usposabljanje študentov in študentk dodiplomskega in podiplomskega študija v okviru njihove študijske prakse;
- sodelovanja raziskovalcev in raziskovalk Pedagoškega inštituta v pedagoškem procesu na dodiplomski in podiplomski ravni na različnih fakultetah in strokovnih šolah v Sloveniji in tujini;
- razvijanja kakovostne in učinkovite informacijsko-dokumentacijske službe;
- sistematične diseminacije rezultatov raziskovalnega dela v slovenskem in mednarodnem prostoru, z objavljanjem v uveljavljenih znanstvenih in strokovnih publikacijah, pa tudi z lastno znanstveno publicistiko, kar je poudarjeno skozi delovanje založbe Pedagoškega inštituta in Digitalne knjižnice Pedagoškega inštituta.

Ob tem je pomembno poudariti, da Pedagoški inštitut v zgoraj opisanih dolgoročnih in strateških usmeritvah poudarjeno načrtuje razvoj multidisciplinarnega, transdisciplinarnega in interdisciplinarnega delovanja. Hkrati sistematično krepi mednarodno sodelovanje, tako pri stalni raziskovalni dejavnosti kot tudi načrtovanju in izvajanju raziskovalnih projektov.

Rezultate in izkušnje izmenjuje v domačem in mednarodnem prostoru. Posebno pozornost usmerja tudi v regijsko sodelovanje.

Razvojna perspektiva delovanja Pedagoškega inštituta obsega tri sklope:

- 1. UVELJAVLJENOST V MEDNARODNEM IN NACIONALNEM PROSTORU:** Pedagoški inštitut postaja vse bolj nacionalno in mednarodno uveljavljena raziskovalna institucija na področju vzgoje in izobraževanja, ki razvija odličnost raziskovanja, pri čemer se osredotoča na reševanje konkretnih in aktualnih družbenih izzivov. Razvija matična disciplinarna področja ter multidisciplinarno, transdisciplinarno in interdisciplinarno raziskovanje.
- 2. KOMUNICIRANJE ZNANSTVENIH REZULTATOV:** Pedagoški inštitut aktivno posreduje raziskovalne rezultate širši javnosti, pri čemer vključuje najrazličnejše družbene skupine. Uporablja najnovejše sodobne pristope, ki ob standardnih zahtevah ustrezne znanstvene diseminacije vključujejo vedno bolj digitalizirane načine publiciranja ter predstavljanja znanstvenih in strokovnih rezultatov.
- 3. VKLJUČUJOČE IN USTVARJALNO PEDAGOŠKO-RAZISKOVALNO OKOLJE:** Pedagoški inštitut krepi varno, vključujoče, demokratično in ustvarjalno okolje za prenos znanja in raziskovanje. Posebno pozornost posveča enakosti spolov in etiki v raziskovanju. Skrbi za stalni karierni razvoj vseh zaposlenih in medgeneracijsko sodelovanje. V ta okvir sodi tudi doktorsko usposabljanje mladih raziskovalcev in raziskovalk ter pedagoško sodelovanje z visokošolskimi institucijami.

Tabela 3: Dolgoročni, strateški in razvojni cilji JRZ Pedagoški inštitut. Kazalnika za leti 2024 in 2027 sta zasnovana na podlagi načrtovanega triletnega povprečja.

Razvojni cilji	Dolgoročni in strateški cilji JRZ PI	Izhodiščna vrednost kazalnika za leto 2021	Vmesna vrednost kazalnika za leto 2024	Končna vrednost kazalnika za leto 2027	Ukrepi za doseganje kazalnikov
UVELJAVLJENOST V MEDNARODNEM IN NACIONALNEM PROSTORU	Okrepitev PI kot vodilne nacionalne raziskovalne institucije na področju vzgoje in izobraževanja	Raziskovalna dejavnost v okviru raziskovalnih in infrastrukturnih programov (raziskovalni programi: 1N - matično na PI; 1N - PI partner; infrastrukturni program: 1N) Število raziskovalnih projektov No = 43	Raziskovalna dejavnost v okviru raziskovalnih in infrastrukturnih programov (raziskovalni programi: 1N - matično na PI; 1N - PI partner; infrastrukturni program: 1N) Število raziskovalnih projektov No = najmanj 38	Raziskovalna dejavnost v okviru raziskovalnih in infrastrukturnih programov (raziskovalni programi: 1N - matično na PI; infrastrukturni program: 1N) Število raziskovalnih projektov No = najmanj 34*	- povečevanje mednarodne in nacionalne odmevnost - povečevanje števila objav v odprtem dostopu - povečevanje števila raziskovalcev in raziskovalk, ki izpolnjujejo pogoje za nosilce/nosilke projektov ARRS in drugih projektov - iskanje strateških partnerjev za skupne prijave EU projektov - z uspešnostjo delovanja se redno seznanja Znanstveni

		<p>Število znanstvenih del, $No = 56$</p> <p>Nagrade oz. priznanja (npr. Odlični v znanosti), $No = 1$</p>	<p>Število znanstvenih del = No</p> <p>Nagrade oz. priznanja (npr. Odlični v znanosti) = $No + 1$</p>	<p>Število znanstvenih del, $No = \text{najmanj } 53$</p> <p>Nagrade oz. priznanja (npr. Odlični v znanosti) = $No + 2$</p>	<p>svet Pedagoškega inštituta</p> <ul style="list-style-type: none"> - izboljševanje znanstvenoraziskovalnih in strokovnih rezultatov z namenom večjih možnosti pri pridobivanju projektov EU - sodelovanje v telesih ARRS, ki urejajo nacionalno znanstveno politiko (tj. v znanstvenoraziskovalnih svetih ved) - kontinuirana skrb za karierni in strokovni razvoj
	JRZ PI je nacionalni	6 + 1 (dodatna raziskava zaradi)	6	6	- ustrezno sporočanje rezultatov (različnim

	koordinator v mednarodnih raziskavah znanja (OECD, IEA)	COVID-19)			<p>javnostim)</p> <ul style="list-style-type: none"> - izvajanje sekundarnih analiz podatkovnih baz - ohranjanje dobrega sodelovanja z MIZŠ in šolami - upoštevanje visokih standardov pri izvajanju raziskovalnega dela - krepitev nacionalnih centrov raziskav
	Mednarodno sodelovanje	<p>Mednarodni projekti (<i>N</i>), druge mednarodne povezave (<i>N</i>)</p> <p>Gostovanje uveljavljenih raziskovalcev/-lk iz tujine (krajše oblike), <i>N</i> = 0</p>	<p>Število gostujočih tujih raziskovalcev/-lk, <i>N</i> = najmanj 1</p>	<p>2 EU projekta, ki bosta na seznamu MIZŠ na podlagi 80. člena ZZriD</p> <p>1 prijava na leto</p> <p>Število gostujočih raziskovalcev/-lk iz tujine, <i>N</i> = najmanj 2</p>	<ul style="list-style-type: none"> - iskanje strateških, tudi nacionalnih, partnerjev za skupne prijave EU projektov (za razpise, ki bodo vključeni na seznam MIZŠ) - krepitev interdisciplinarnosti (raziskovanja in diseminacije)

KOMUNICIRANJE ZNANSTVENIH REZULTATOV	Razvoj drugih razvojno- raziskovalnih dejavnosti PI (na raziskovalnih in drugih področjih)	Strokovna dela, <i>No</i> = 234 Sekundarno avtorstvo, <i>No</i> = 67	Strokovna dela = <i>No</i> Sekundarno avtorstvo = <i>No</i>	Strokovna dela, <i>No</i> = najmanj 288 Sekundarno avtorstvo, <i>No</i> = najmanj 64	- krepitev strokovne produkcije manj izkušenih raziskovalcev oz. raziskovalk, pri čemer je nujno medsebojno povezovanje z bolj izkušenimi raziskovalci oz. raziskovalkami - krepitev interdisciplinarnosti (raziskovanja in diseminacije) - oblikovanje nove spletne znanstvene revije za področje edikacijskih ved - krepitev uporabe inovativnih oblik diseminacije (z namenom dosega večjega števila ljudi, lažjega dostopa)

<p>VKLJUČUJOČE IN USTVARJALNO PEDAGOŠKO-RAZISKOVALNO OKOLJE</p>	<p>Razvoj pedagoške dejavnosti in usposabljanja MR</p>	<p>PI sodeluje s samostojnimi visokoškolskimi zavodi na individualni ravni ($N = 14$) in MR $N = 3$</p>	<p>PI sodeluje s samostojnimi visokoškolskimi zavodi na individualni ravni (N) in MR $N + 1$ (od tega 1 uspešno zaključen MR v obdobju do 2024)</p>	<p>PI sodeluje s samostojnimi visokoškolskimi zavodi na individualni ravni (N) in MR N</p>	<ul style="list-style-type: none"> - vključevanje MR v organe in delo PI - skrb za karierni in strokovni razvoj
<p>-</p>	<p>Skrb za vključujoče in spodbudno delovno okolje</p>	<p>- anketa NES (Načrt enakosti spolov) (izvedena v decembru) 2022</p>	<p>- ponovljena anketa zaposlenih (vrednosti kazalnika, razen izvedbe ankete, še ni mogoče zasnovati, ampak bo slednje opravljeno po prvi analizi ankete; kazalniki bodo zasnovani segmentirano, posebno pozornost bomo namenili trendom)</p> <p>- medcentersko sodelovanje = No + 100 %</p>	<p>- ponovljena anketa zaposlenih (enako kot za kazalnik za I. 2024)</p>	<ul style="list-style-type: none"> - spremljanje stališč in mnenj vseh zaposlenih in analiza anket - zbiranje predlogov za izboljšanje delovne klime (na letni ravni – ob kadrovskih razgovorih) - poudarek na sprejetih nacionalnih in mednarodnih dokumentih in skrb za njihovo implementacijo - produkcija večavtorskih in interdisciplinarnih (tudi medcenterskih) prispevkov

		medcentersko sodelovanje, N = 1 (1 center sodeluje z najmanj 1 drugim centrom)		medcentersko sodelovanje = No + 200 %	- skupne prijave projektov članov različnih centrov
--	--	--	--	---------------------------------------	---

Opomba: Vmesna in končna vrednost kazalnikov za leti 2024 in 2027 je narejena na podlagi napovedi glede na število in strukturo zaposlenih raziskovalcev in raziskovalk na dan 1. 9. 2022, z ustrežno upoštevanjo oceno tveganja.

* Ob tem je treba poudariti, da samo številčno navajanje prijavljenih in pridobljenih raziskovalnih projektov ni dovolj indikativno, saj so manjši projekti pogosto vsebinsko manj obsežni in/ali krajši. To nikakor ne pomeni, da bo raziskovalno delo stagniralo, prav nasprotno, Pedagoški inštitut se bo v prihodnjem obdobju intenzivno posvetil prijavam večjih, vsebinsko in organizacijsko kompleksnejših projektov na evropski ravni, kar pomeni, da bo število projektov nižje. Hkrati pa bo to vplivalo tudi na število objav, saj prijave večjih projektov časovno in kadrovsko predstavljajo izziv za JRZ. Zato načrtujemo tudi nekoliko manjše število objav.

Glede pedagoške dejavnosti je treba dodati, da so napovedi narejene na trenutne dogovore z visokoškolskimi zavodi.

Poleg omogočitve evalvacije raziskovalnih programov s strani ARRS in usmerjanja raziskovalnega dela v nova obetajoča ali interdisciplinarna področja, med strateške naloge v okviru institucionalne samoevalvacije znanstvenoraziskovalne dejavnosti sodijo ukrepi za doseganje:

- širšega strokovnega, družbenega in gospodarskega vpliva,
- dviga stopnje internacionalizacije
  - doma (gostujoči raziskovalci in raziskovalke),
  - v tujini (konference, objave, gostovanja),
- uporabe in odprtosti raziskovalne ter institucionalne infrastrukture,
- razvoja kadrov z upoštevanjem načela enakih možnosti,
- prenosa znanja in
- odprte znanosti.

Doseganje kazalnikov bomo spremljali na podlagi vmesne in končne (samo)evalvacije, in sicer vmesne za leto 2024 ter končne za leto 2027. Če bi prišlo do odstopanja med načrtovanimi vrednostmi kazalnikov in njihovo realizacijo za obdobje vmesne (samo)evalvacije (tj. za kazalnike za leto 2024), bomo uvedli ustrezne korektivne ukrepe. V obdobjih do leta 2027 bomo na letni ravni preverjali ustreznost ocene tveganja. V kolikor se bo ocena tveganja, zaradi zunanjih okoliščin, spremenila, bomo temu ustrezno prilagodili ukrepe za doseganje zastavljenih kazalnikov.